

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ταχ. Διεύθυνση: Λεωφ. Κηφισίας 37-39,
151 23, Μαρούσι
Τηλέφωνο: 213 1510 996
Email: koinel@civilprotection.gr

Μαρούσι, 05 Αυγούστου 2026
Αριθ. Πρωτ.: ΥΠ 2531

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων/
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου/
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε μέσο κοινοβουλευτικού ελέγχου»
ΣΧΕΤ: Η υπ' αρ. 2980/15.07.2026 Αναφορά

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, σας γνωρίζεται, αρχικά, ότι, δυνάμει του άρθρου 6 της υπό στοιχεία 12030 Φ.109.1/10.05.1999 (Β' 713) κοινής υπουργικής απόφασης με αντικείμενο την «Ρύθμιση θεμάτων συνεργασίας του Πυροσβεστικού Σώματος με τις Ένοπλες Δυνάμεις, την Ελληνική Αστυνομία, τους Ο.Τ.Α., τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και άλλους φορείς και πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών», εκδόθηκε η υπ' αρ. 2902/27.04.2022 εγκύκλιος (ΑΔΑ: ΨΝΛΔ46ΝΠΙΘ-Μ57), στην οποία, μεταξύ άλλων, εμπεριέχονται κατευθυντήριες και συντονιστικές οδηγίες για: α) τα έργα, τις δράσεις και τα μέτρα που απαιτούνται για την πρόληψη και την ετοιμότητα αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών και β) τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι εμπλεκόμενοι Φορείς για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/ βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, καθώς και την υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή τους.

Προσέτι, δημοσιεύθηκε η 5^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ 2», στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης", η οποία διαβιβάστηκε με το υπό στοιχεία Α1309/28.04.2023 έγγραφο (ΑΔΑ: ΡΣΛΘ46ΝΠΙΘ-ΝΛ5) σε όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς. Σκοπός του ανωτέρω Σχεδίου, το οποίο έχει εφαρμοστεί με επιτυχία τα προηγούμενα έτη στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από δασικές πυρκαγιές, είναι η διαμόρφωση ενός συστήματος αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφικών φαινομένων και, ως εκ τούτου, της προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Μάλιστα, προς διευκόλυνση/ επιτάχυνση του έργου των Δήμων, εξεδόθη το υπ' αρ. 3484/12.05.2020

έγγραφο με αντικείμενο την Έκδοση Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους.

Επισημαίνεται ότι, μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη προληπτική απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή. Στο πλαίσιο αυτό, κρίθηκε αναγκαία η αναθεώρηση των κατευθυντήριων οδηγιών που εκδοθήκαν το 2015 και η έκδοση του υπό στοιχεία Α1161/18.04.2023 εγγράφου (ΑΔΑ: 6ΡΜΙ46ΝΠΙΘ-738) με θέμα «Κατευθυντήριες οδηγίες για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών για λόγους προστασίας από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή εξαιτίας δασικών πυρκαγιών και οδηγίες για την σύνταξη ειδικών σχεδίων στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 23 παρ. 4 του Ν. 4662/2020» με βάση το νεότερο θεσμικό πλαίσιο, στο οποίο μεταξύ άλλων προβλέπεται η σύνταξη ειδικών σχεδίων για την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση των πολιτών από τους Δήμους και τις Περιφέρειες.

Περαιτέρω, προς τον σκοπό της υποβολής των Φορέων Πολιτικής Προστασίας στη διεξαγωγή ασκήσεων πολιτικής προστασίας, εκδόθηκε το υπ' αρ. 532/23.01.2020 έγγραφο (ΑΔΑ: ΩΕ2Ψ46ΜΤΛΒ-Γ95) με θέμα «Κατευθυντήριες Οδηγίες για τον Σχεδιασμό και τη Διεξαγωγή Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας», με το οποίο παρέχεται ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο πλαίσιο για το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την αποτίμηση ασκήσεων πολιτικής προστασίας.

Σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου δασικών πυρκαγιών, επισημαίνεται ότι ο Εθνικός Χάρτης Εκτίμησης Κινδύνου Δασικών Πυρκαγιών θεσμοθετήθηκε δυνάμει του άρθρου 167Α του ν. 4662/2020 (Α' 27), στην παρ. 4 του οποίου προβλέπεται ότι ο Εθνικός Χάρτης Εκτίμησης Κινδύνου Δασικών Πυρκαγιών λαμβάνεται υπόψη για τη λήψη προληπτικών μέτρων και την υλοποίηση έργων και δράσεων δασοπροστασίας από τους Φορείς της παρ. 1 του άρθρου 7 του ίδιου νόμου.

Στο πλαίσιο, δε, της προετοιμασίας για την αντιπυρική περίοδο και του εν γένει σχεδιασμού αντιμετώπισης δασικών/ αγροτικών πυρκαγιών, κάθε έτος, αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται, σε επίπεδο Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού, για όλη την Επικράτεια -συμπεριλαμβανομένης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας- τα Επιχειρησιακά Σχέδια Αντιμετώπισης Δασικών Πυρκαγιών του Πυροσβεστικού Σώματος. Τα Επιχειρησιακά Σχέδια επικεντρώνονται στην οργάνωση, τη διαχείριση και τον συντονισμό των δυνάμεων δασοπυρόσβεσης και περιλαμβάνουν τις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη επισήμανση και αναγγελία της πυρκαγιάς, καθώς και η άμεση και αποτελεσματική επέμβαση των πυροσβεστικών δυνάμεων.

Ειδικότερα, για την άμεση αναγγελία και επέμβαση σε περιστατικά εκδήλωσης πυρκαγιάς στα όρια επιχειρησιακής ευθύνης της ΔΙ.Π.Υ.Ν. Θεσσαλονίκης στελεχώνονται πυροφυλάκια και εκπέμπονται α) περιπολικά οχήματα του Π.Σ., β) μοτοσυκλέτες «ΘΗΣΕΑΣ» και γ) Επιχειρησιακοί Αξιωματικοί στο δεύτερο (Β) και τρίτο (Γ) Στάδιο Επιχειρησιακής Ετοιμότητας. Στα Επιχειρησιακά Σχέδια περαιτέρω προβλέπεται, για τις περιπτώσεις που απαιτηθούν ενισχύσεις σε πόρους, η δυνατότητα αμοιβαίας ενίσχυσης και συνδρομής των πυροσβεστικών

δυνάμεων με διάθεση πόρων από τις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης Κεντρικής Μακεδονίας, όσο και από άλλες Περιφερειακές Διοικήσεις, λαμβάνοντας υπόψη πάντα το σχεδιασμό και τις τρέχουσες επιχειρησιακές συνθήκες και ανάγκες.

Σε ό,τι αφορά στην εναέρια πυρόσβεση, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό αεροπυρόσβεσης αντιπυρικής περιόδου 2026, προβλέπεται η κάλυψη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας από τρία (3) Α/Φ CL-415, ένα (1) Ε/Π βαρέος τύπου και ένα (1) Ε/Π μεσαίου τύπου μεταφοράς προσωπικού και πυρόσβεσης. Πέραν όμως της υφιστάμενης διασποράς εναέριων μέσων στο σύνολο της Επικράτειας, υπάρχει πάντα ετοιμότητα και σχεδιασμός για την ενίσχυση της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τόσο με Α/Φ του Εθνικού εναερίου Στόλου, όσο και με μισθωμένα Α/Φ και Ε/Π από την υπόλοιπη Χώρα.

Προσέτι, προβλέπεται συνεχής επιτήρηση με χρήση νέων τεχνολογικών μέσων Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (drones), τα οποία περιπολούν από αέρος καθ' όλη την διάρκεια του 24ωρου, ελέγχοντας την περιοχή, για ακόμη πιο έγκαιρο εντοπισμό συμβάντων και συνεπώς γρηγορότερη κινητοποίηση της Υπηρεσίας.

Σύμφωνα δε με τις ισχύουσες διαδικασίες προετοιμασίας της αντιπυρικής περιόδου και το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών «ΙΟΛΑΟΣ 2» της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, υλοποιούνται καθ' έτος προπαρασκευαστικές δράσεις για τη διευκόλυνση του έργου της καταστολής. Οι δράσεις αυτές εντάσσονται στην κατηγορία των προκατασταλτικών ενεργειών και περιλαμβάνουν -μεταξύ άλλων- διενέργεια ελέγχων και υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση – συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου, τη συντήρηση και εγκατάσταση δεξαμενών νερού και πυροφυλακίων, τη συντήρηση των υδροστομιών κ.λπ.. Οι δράσεις αυτές έχουν ως σκοπό την αναγνώριση και καταγραφή προβλημάτων του δασικού οδικού δικτύου που χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της δασοπυρόσβεσης, την επιθεώρηση της σωστής λειτουργίας των πυροσβεστικών υδροστομιών, καθώς και τον εμπεριστατωμένο έλεγχο της κατάστασης των υδατοδεξαμενών και των πυροφυλακίων. Για την αντιπυρική περίοδο 2026, οι παραπάνω έλεγχοι έχουν ολοκληρωθεί από τις Επιτροπές που συγκροτήθηκαν από τις χωρικά αρμόδιες Περιφερειακές Πυροσβεστικές Διοικήσεις και τα αποτελέσματα έχουν αποσταλεί στους εμπλεκόμενους Φορείς ανά την Επικράτεια για τις δικές τους κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες (Δασαρχεία και Διευθύνσεις Δασών, Δήμοι και Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης κ.λπ.).

Περαιτέρω η ισχύουσα νομοθεσία πυρασφάλειας δεν αντιμετωπίζει συλλήβδην μία βιομηχανική περιοχή ως ενιαία εγκατάσταση, αλλά προβλέπει την αυτοτελή εξέταση κάθε βιομηχανικού ή βιοτεχνικού κτιρίου και κάθε εγκατάστασης, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τη δραστηριότητα και τον βαθμό κινδύνου πυρκαγιάς που παρουσιάζει. Ειδικότερα, τόσο το άρθρο 11 του π.δ. 71/1988 (Α' 32) για τα κτίρια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, όσο και το άρθρο 9 του π.δ. 41/2018 (Α' 80) για όσα υπάγονται σε αυτό, περιλαμβάνουν στη χρήση κτιρίου «Βιομηχανία - Βιοτεχνία» τα κτίρια ή τμήματα κτιρίων στα οποία στεγάζονται βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια, παρασκευαστήρια και συναφείς παραγωγικές ή μεταποιητικές δραστηριότητες. Οι εγκαταστάσεις αυτές κατατάσσονται,

αναλόγως της επικινδυνότητάς τους ως προς την εκδήλωση πυρκαγιάς, στις κατηγορίες Z1 χαμηλού, Z2 μέσου και Z3 υψηλού βαθμού κινδύνου.

Η ως άνω κατάταξη συνδέεται με την κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων που προβλέπεται στην υπό στοιχεία Α.Π.136860/1673/Φ.15/18.12.2018 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 6210), που αφορά στη λήψη μέτρων και μέσων πυροπροστασίας στις εγκαταστάσεις μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων, με το άρθρο 3 της οποίας οι κατηγορίες Ο και Α1 αντιστοιχούν στην κατηγορία Z1, οι κατηγορίες Α2 και Β στην κατηγορία Z2 και η κατηγορία C στην κατηγορία Z3. Σημειώνεται, ότι η διαμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου άσκησης και αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης, συμμετέχοντας στην επικαιροποίηση του πίνακα του Παραρτήματος Α της ανωτέρω απόφασης, με την προσθήκη νέων μεταποιητικών ή συναφών δραστηριοτήτων που πρέπει να περιληφθούν σε αυτόν.

Βάσει της κατάταξης και των πραγματικών χαρακτηριστικών κάθε εγκατάστασης, καθορίζονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα και μέσα πυροπροστασίας. Για τον προσδιορισμό τους λαμβάνονται υπόψη -μεταξύ άλλων- η επιφάνεια και η ανάπτυξη του κτιρίου, ο αριθμός των ορόφων, ο θεωρητικός πληθυσμός, η ύπαρξη υπόγειων χώρων, το είδος και η ποσότητα των πρώτων υλών ή των αποθηκευμένων προϊόντων, το πυροθερμικό φορτίο, η παρουσία εύφλεκτων ή άλλων επικίνδυνων υλικών και η φύση της παραγωγικής διαδικασίας, με τις απαιτήσεις να κλιμακώνονται αναλόγως του κινδύνου. Περαιτέρω, για τις εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια υπαγόμενα στο π.δ. 71/1988 (Α' 32) ή στο π.δ. 41/2018 (Α' 80), οι απαιτήσεις των Κανονισμών Πυροπροστασίας Κτιρίων εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τα προληπτικά και τα τυχόν δυσμενέστερα κατασταλτικά μέτρα ενεργητικής πυροπροστασίας της ανωτέρω απόφασης. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η εξέταση κάθε εγκατάστασης από άποψη πυρασφάλειας δεν περιορίζεται μόνο στην κατασκευαστική διαμόρφωση του κτιρίου, αλλά εκτείνεται και στους ειδικούς κινδύνους που προκύπτουν από τη λειτουργία της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Κατόπιν των προεκτεθέντων, προκύπτει ότι από την ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπεται ενιαίο ειδικό σχέδιο πρόληψης και αντιμετώπισης πυρκαγιών για το σύνολο κάθε βιομηχανικής περιοχής, ανεξαρτήτως των επιμέρους δραστηριοτήτων που λειτουργούν εντός αυτής. Αντιθέτως, όταν περισσότερες βιομηχανικές ή βιοτεχνικές εγκαταστάσεις βρίσκονται εντός της ίδιας βιομηχανικής περιοχής, κάθε εγκατάσταση και, όπου συντρέχει περίπτωση, κάθε ανεξάρτητο κτίριο ή τμήμα του, εξετάζεται αυτοτελώς, συμπεριλαμβανομένων των χώρων στους οποίους απασχολείται προσωπικό, όπως χώροι παραγωγής, χώροι μηχανολογικού εξοπλισμού, γραφεία, βοηθητικοί χώροι, αποθήκες, εργαστήρια καθώς και υπαίθριοι ή/ και ημιυπαίθριοι χώροι της εγκατάστασης. Η προστασία τους προσαρμόζεται στον συγκεκριμένο βαθμό επικινδυνότητας και στα πραγματικά δεδομένα λειτουργίας τους, με αυξημένες απαιτήσεις για τις εγκαταστάσεις υψηλής επικινδυνότητας.

Συμπληρωματικά, σας γνωρίζεται ότι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών ένεκα ατυχήματος σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες εφαρμόζεται, κατά περίπτωση, η 3η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων

Μεγάλης Έκτασης (Γενικό ΣΑΤΑΜΕ) με την κωδική ονομασία «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ» (ΑΔΑ: ΨΤΖ946ΜΤΛΒ-77Ω), ενώ στον ιστοχώρο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας βρίσκονται αναρτημένες και οδηγίες αυτοπροστασίας προς τους πολίτες σε περίπτωση βιομηχανικού ατυχήματος.

Προσέτι, τίθεται υπόψη σας ότι, δυνάμει του άρθρου 3 της υπ' αρ. 172058/11.02.2016 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 354), η οποία αποτελεί την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Ευρωπαϊκή Οδηγία SEVESO III, οι εγκαταστάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της εν λόγω απόφασης (εφεξής «εγκαταστάσεις SEVESO») διακρίνονται σε «εγκαταστάσεις SEVESO» ανώτερης βαθμίδας και «εγκαταστάσεις SEVESO» κατώτερης βαθμίδας. Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες, δυνάμει της εν λόγω απόφασης, προβλέπονται συγκεκριμένα εργαλεία, όπως η υποβολή Φακέλου Κοινοποίησης και Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων (για τις εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης και κατώτερης βαθμίδας), καθώς και Μελέτης Ασφαλείας (μόνο για τις εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας, συμπεριλαμβανομένου εσωτερικού σχεδίου έκτακτης ανάγκης και Συστήματος Διαχείρισης Ασφαλείας) από τον Φορέα εκμετάλλευσης προς την αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή, η ανταλλαγή πληροφοριών για πιθανή εκδήλωση πολλαπλασιαστικών φαινομένων σε γειτονικές εγκαταστάσεις (με μέριμνα του Φορέα εκμετάλλευσης, της Αδειοδοτούσας Αρχής και της οικείας Περιφέρειας), η κατάρτιση εξωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης (Ειδικών ΣΑΤΑΜΕ) (μόνο για τις εγκαταστάσεις SEVESO ανώτερης βαθμίδας) από την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, τα οποία είναι πλήρως προσαρμοσμένα στις προβλέψεις και τις κατευθύνσεις του Γενικού Σχεδίου «ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ» και η διεξαγωγή ασκήσεων προς εφαρμογή και εκπαίδευση επί αυτών, ο κατάλληλος σχεδιασμός χρήσεων γης (με μέριμνα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας), η ενημέρωση του κοινού (με μέριμνα της Αδειοδοτούσας Αρχής, της οικείας Περιφέρειας και της Αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, κατά περίπτωση), οι επιθεωρήσεις – έλεγχοι στις εγκαταστάσεις (με μέριμνα της Αδειοδοτούσας Αρχής) και οι πιθανές κυρώσεις (με μέριμνα της Αδειοδοτούσας Αρχής) σε περίπτωση που μία εγκατάσταση δεν συμμορφώνεται με τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Πέραν των ανωτέρω, σας γνωρίζεται ότι, δυνάμει διατάξεων του ν. 4797/2021 (Α' 66), σε επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών μετά από θεομηνία. Ως θεομηνίες ορίζονται αποκλειστικά τα εξής φαινόμενα: σεισμοί, χιονοστιβάδες, κατολισθήσεις και πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι, τυφώνες, εκρήξεις ηφαιστειών, πυρκαγιές δασών, καθώς και ανεξέλεγκτες πυρκαγιές από φυσικά αίτια.

Η επιχορήγηση δύναται να καλύπτει μέρος των υλικών ζημιών που προκλήθηκαν από θεομηνία σε στοιχεία ενεργητικού, όπως εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, καθώς και αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του εγγείου κεφαλαίου, και αποθηκευμένα προϊόντα,

τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα. Ειδικότερα, σε επιχειρήσεις και σε μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που πλήττονται από θεομηνίες δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών μετά από θεομηνία, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η επιχορήγηση του ν. 4797/2021 εφαρμόζεται και σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα, ενώ δεν καλύπτει ζημιές, οι οποίες καλύπτονται από τους Κανονισμούς του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) για την ασφάλιση της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου, από τον εκάστοτε Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (Κ.Ο.Ε.) ή από λοιπά καθεστώτα ενίσχυσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και ζημιές σε φυτική παραγωγή ή φυτικό κεφάλαιο, εκτός αν εκδοθεί σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση που να επιτρέπει την κάλυψη των ζημιών του Κανονισμού Κ.Ο.Ε. από το πλαίσιο της κρατικής αρωγής.

Όσον αφορά αγροτικές εκμεταλλεύσεις που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 12Γ του ν. 4797/2021, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 5116/2024 (Α' 100), τα ανωτέρω δύναται να εφαρμοστούν αναλογικά, μόνο κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής, έπειτα από αίτημα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης.

Επισημαίνεται ότι η επιχορήγηση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα (παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4797/2021).

Αναφορικά, δε, με την πραγματοποίηση αυτοψιών και την καταγραφή των ζημιών σε πληγείσες επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 4797/2021 και το άρθρο 1 της υπό στοιχεία 74617ΕΞ2021/23.06.2021 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2670), «η εκτίμηση και η καταγραφή των ζημιών σε επιχειρήσεις που επλήγησαν από θεομηνίες της περ. α του άρθρου 3 του ν. 4797/2021 γίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές κρατικής αρωγής που συστήνονται κατά περίπτωση με απόφαση του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη».

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για την έκδοση υπουργικής απόφασης για την παροχή επιχορήγησης και προκαταβολής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι:

α) η καταγραφή ζημιών των εν λόγω επιχειρήσεων από τις επιτροπές κρατικής αρωγής που ορίζονται από την αρμόδια Περιφέρεια και η αποστολή της συγκεντρωτικής κατάστασης των επιχειρήσεων και των ζημιών στη Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού.

β) Η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης οριοθέτησης με επισπεύδουσα υπηρεσία τη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), με την οποία οριοθετούνται οι πληγείσες περιοχές από θεομηνία ή, στην περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημιές σε αριθμό πληγείσων αγροτικών

εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής και οι περιοχές δεν δύνανται να οριοθετηθούν ως άνω, η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης οριοθέτησης κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13, σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4797/2021 καθώς και αιτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στη βάση των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι μέχρι 16.07.2026 δεν έχει εκδοθεί κοινή υπουργική απόφαση οριοθέτησης της περιοχής που αναφέρεται στην Αναφορά, για πυρκαγιά.

Επιπρόσθετα, η Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής (Κ.Ε.Κ.Α.), η οποία συστάθηκε και συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. 3 της 29ης.03.2021 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 56), αποτελεί τον μηχανισμό που συντονίζει και διασφαλίζει σε εθνικό επίπεδο την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την κρατική αρωγή, την αποκατάσταση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών και της κλιματικής κρίσης, την αποκατάσταση και ανασυγκρότηση έργων και υποδομών του Δημοσίου, καθώς και την υλοποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης και ανάκαμψης περιοχών από τις ανωτέρω επιπτώσεις.

Αναφορικά με την στήριξη των πληγείσων περιοχών από τις πυρκαγιές στις αρχές Ιουλίου του 2026, η Κ.Ε.Κ.Α. -κατόπιν συνεδρίασής της- εισηγήθηκε:

- Σχετικά με την κρατική αρωγή προς πληττόμενες επιχειρήσεις για τον καθορισμό της επιχορήγησης σε ποσοστό 70%, καθώς και την ενεργοποίηση της δυνατότητας του ν. 4797/2021 για τη σταδιακή έκδοση Αποφάσεων επιχορήγησης με την αποστολή επιμέρους καταστάσεων από τις Περιφέρειες, ανάλογα με την πορεία ολοκλήρωσης του έργου των Επιτροπών.
- Αναστολή καταβολής φορολογικών υποχρεώσεων και ρύθμιση και αναστολή ασφαλιστικών εισφορών για έξι (6) μήνες στοχευμένα για τις επιχειρήσεις που πιστοποιούνται ως πληγείσες και για τα φυσικά πρόσωπα τα οποία πιστοποιείται ότι έχουν υποστεί ζημιές στις κατοικίες τους.
- Ενεργοποίηση της δυνατότητας παροχής αναστολής διενέργειας κάθε Πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των πληττόμενων από τις πυρκαγιές για δώδεκα (12) μήνες, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή. Η αναστολή να αφορά στοχευμένα στις επιχειρήσεις που πιστοποιούνται ως πληγείσες και τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία πιστοποιείται ότι έχουν υποστεί ζημιές στις κατοικίες τους.
- Αναστολή συμβάσεων εργασίας, στοχευμένα για επιχειρήσεις που έχουν πληγεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6Α του ν. 4797/2021.

Επιπρόσθετα, η Κ.Ε.Κ.Α. συμφώνησε για την εφαρμογή των κάτωθι μέτρων στήριξης, τα οποία εφαρμόζονται αυτόματα από τις κείμενες διατάξεις:

- Παροχή στεγαστικής συνδρομής σε φυσικά και νομικά πρόσωπα για την αποκατάσταση κτιρίων και κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Επιδότηση ενοικίου ή συγκατοίκησης, για την κάλυψη δαπανών προσωρινής στέγασης των μόνιμων κατοίκων, οι κατοικίες των οποίων επλήγησαν.
- Ενίσχυση για την αντιμετώπιση απλών επισκευαστικών εργασιών ή/ και την αντικατάσταση οικοσκευής και επίδομα πρώτων βιοτικών αναγκών, σε συνεργασία με τους Δήμους, ανάλογα με την καταγραφή των ζημιών.

- Τριετή απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 5219/2025 (Α' 130), του έτους εντός του οποίου επήλθε η καταστροφή και των δύο (2) επόμενων ετών, για τα κτήρια και τα αγροτεμάχια σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας λόγω σεισμού, πυρκαγιάς ή πλημμύρας.
- Εξέταση έκτακτης χρηματοδότησης προς τους ΟΤΑ, όπου κριθεί η ανάγκη, για την αποκατάσταση ζημιών σε δίκτυα και υποδομές, μέσω του Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026-2030.

Περαιτέρω, η Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ.), δυνάμει διατάξεων των ν. 867/1979 (Α' 24), 1190/ 1981 (Α' 203), καθώς και του π.δ. 77/ 2023 (Α' 130), έχει αρμοδιότητα για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτήρια μετά από φυσική καταστροφή συμπεριλαμβανομένης της πλημμύρας, στις περιπτώσεις που οι περιοχές που επλήγησαν έχουν ενταχθεί με κοινή υπουργική απόφαση σε πρόγραμμα αποκατάστασης ζημιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Η αρμόδια Υπηρεσία για την έκδοση της απόφασης αυτής είναι η Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε.) και τα μέτρα αποκατάστασης λαμβάνονται εφόσον οι καταστροφές που προκαλούνται έχουν χαρακτήρα φυσικής καταστροφής και πλήττουν ευρύτερες περιοχές και όχι μεμονωμένες οικοδομές.

Όσον αφορά στην πυρκαγιά της 4ης Ιουλίου 2026 που εκδηλώθηκε σε περιοχές του Δήμων Ωραιοκάστρου και Παύλου Μελά της Μ.Ε. Θεσσαλονίκης, τίθεται υπόψη σας ότι η Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ., για την υποβοήθηση των Δήμων, άμεσα απέστειλε κλιμάκια μηχανικών για να συνδράμουν στη διενέργεια των αυτοψιών. Αναφορικά με τον Δήμο Ωραιοκάστρου, διαπιστώθηκε ότι κτήρια δεν υπέστησαν βλάβες από την εν λόγω πυρκαγιά.

Αναφορικά με τον Δήμο Παύλου Μελά, κατόπιν υποδείξεως από τον Δήμο, διενεργήθηκαν αυτοψίες σε 23 κτήρια, εκ των οποίων 6 κτήρια χαρακτηρίστηκαν ως «Κτίρια κατάλληλα για χρήση (ΠΡΑΣΙΝΑ)», 3 κτήρια χαρακτηρίστηκαν ως «Κτίρια προσωρινά ακατάλληλα για χρήση (ΚΙΤΡΙΝΑ)» και 14 κτήρια χαρακτηρίστηκαν ως «Κτίρια επικίνδυνα για χρήση (ΚΟΚΚΙΝΑ)».

Επίσης, η Γ.Δ.Α.Ε.Φ.Κ. ενημέρωσε εγγράφως τους προαναφερόμενους Δήμους, τη Μ.Ε. Θεσσαλονίκης και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, τόσο για τη διαδικασία οριοθέτησης των περιοχών εντός των οποίων βρίσκονται κτήρια που υπέστησαν βλάβες από την πυρκαγιά, όσο και για τη διαδικασία χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης προς τους πληγέντες, δυνάμει της υπ' αρ. 33862/06.05.2019 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1699). Αναφορικά με την οικονομική ενίσχυση προς τους πληγέντες, δυνάμει της υπ' αρ. 33862/06.05.2019 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1699), η Υπηρεσία απέστειλε και διευκρινιστικό Έγγραφο.

Όσον αφορά στην οριοθέτηση των πληγεισών περιοχών, σας πληροφορούμε ότι το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Μ.Ε. Θεσσαλονίκης της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, γνωστοποίησε εγγράφως στη Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε. την εκδήλωση πυρκαγιάς στις 04.07.2026 στους Δήμους Ωραιοκάστρου και Παύλου Μελά, και η έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης εξετάζεται.

Όσον αφορά στην οικονομική ενίσχυση προς τους πληγέντες δυνάμει της υπ' αρ. 33862/06.05.2019 κοινής υπουργικής απόφασης, σας γνωρίζεται ότι στη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Αιγαίου και Κρήτης (Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Α.Κ.), η οποία είναι η αρμόδια Υπηρεσία, δεν έχει υποβληθεί μέχρι 20.07.2026 σχετικό αίτημα επιχορήγησης από τον Δήμο Παύλου Μελά.

Αναφορικά με τα ζητήματα που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και προκειμένου να δοθεί μια σαφής και ολοκληρωμένη απάντηση επί των τεθέντων ερωτημάτων, αρμόδια να σας ενημερώσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.

-Ο-

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

EVANGELOS TOURNAS
06/08/2026 12:06
Ευάγγελος Τουρνάς